Jaarplan Recreatie en Toerisme 2027

Samen de basis leggen

Status:	Vastgesteld
Versiedatum:	19 oktober 2026
Vastgesteld door:	College van Burgemeester en Wethouders gemeente Leudal
Datum:	10 november 2026

1. INLEIDING

2027 is het eerste uitvoeringsjaar van het actieplan Recreatie & Toerisme 2027-2030. Dit jaar staat vooral in het teken van basis op orde brengen, richting bepalen, samenwerking organiseren en de eerste concrete resultaten realiseren. We kiezen daarbij bewust voor focus. Niet alles wat belangrijk is, hoeft in 2027 dezelfde prioriteit te krijgen. Het actieplan maakt daarom onderscheid tussen *prioriteiten* en *overige acties en projecten*.

De prioriteiten zijn de onderwerpen waarop in 2027 nadrukkelijk extra inzet, ontwikkelkracht en capaciteit wordt gezet. Daarnaast worden bestaande projecten, geplande activiteiten en quick wins uitgevoerd wanneer deze bijdragen aan de ambities van het uitvoeringsplan.

Alle activiteiten vallen onder één van de vier programmalijnen:

1. Een sterk en aantrekkelijk recreatief aanbod
2. Ondernemerschap en samenwerking
3. Identiteit, profilering en communicatie
4. Basis op orde en randvoorwaarden

De programmalijnen geven het inhoudelijke kader. De prioriteiten geven aan waar de nadruk in 2027 ligt.

2. FOCUS VAN 2027

De inhoudelijke focus ligt in 2027 vooral op programmalijn 3 en 4. Daarnaast worden vanuit programmalijn 1 en 2 concrete quick wins opgepakt en projecten uitgevoerd die al gepland zijn of al lopen. Hetzelfde geldt voor programmalijn 3 en 4: naast de prioriteiten worden ook lopende en geplande activiteiten uitgevoerd.

Programmalijn 3 – Identiteit, profilering en communicatie

In 2027 willen we antwoord geven op de vraag:

Waar staat Leudal voor als recreatieve en toeristische bestemming en hoe brengen we dat verhaal beter naar buiten?

We bepalen de identiteit en positionering vroeg in het jaar en vertalen deze vervolgens direct naar de eerste concrete communicatie- en profileringacties.

Daarnaast verbeteren we de basis van de communicatie en werken we aan een platform waarmee ondernemers, inwoners, bezoekers en partners beter met het recreatieve en toeristische aanbod kunnen worden verbonden.

Programmalijn 4 – Basis op orde en randvoorwaarden

We leggen in 2027 de organisatorische, beleidsmatige en financiële basis voor de komende jaren.

Daarbij gaat het onder meer om:

- de nieuwe governance;
- professionele coördinatie;
- de nulmeting;
- betere beleidsmatige verankering;
- recreatie en toerisme als beleidsprioriteit;
- het beoordelen en waar nodig verbeteren van financiële instrumenten;
- een goede verbinding met regionale en gemeentelijke ontwikkelingen.

Programmalijn 1 en 2

Binnen programmalijn 1 en 2 ligt de nadruk in 2027 vooral op quick wins en projecten die al gepland zijn of al lopen.

Deze programmalijnen blijven daarmee volwaardig onderdeel van het programma. We kiezen er alleen voor om in 2027 niet daarnaast een groot aantal nieuwe ontwikkelingen op te starten.

3. PRIORITEITEN 2027

De prioriteiten vormen de kern van het jaarplan. Het zijn de onderwerpen waar in 2027 gericht extra ontwikkelkracht op wordt gezet.

Prioriteit 1 – Organisatie en governance op orde

Programmalijn 4 – Basis op orde en randvoorwaarden

In 2027 richten we de samenwerkingsstructuur in en zorgen we voor voldoende professionele uitvoeringskracht. We kijken kritisch naar de bestaande samenwerkingen, partners en organisaties binnen recreatie en toerisme. We brengen in beeld welke rol zij spelen bij het realiseren van de ambities en acties uit het actieplan en hoe bestaande kennis, expertise en netwerken optimaal kunnen worden benut.

Uitgangspunt is dat samenwerkingen en activiteiten aantoonbaar bijdragen aan de gezamenlijke ambities. We bouwen daarbij zoveel mogelijk voort op bestaande structuren en samenwerkingsverbanden..

Daarnaast bewaken we de samenhang tussen de verschillende partners. Door rollen, verantwoordelijkheden en activiteiten goed op elkaar af te stemmen, werken we efficiënt en doelgericht samen aan de uitvoering.

Acties

- inrichting van het overleg- en adviesorgaan;
- inrichting van het DB;
- positionering van de professionele coördinator;
- afspraken over rollen, verantwoordelijkheden en besluitvorming;
- inrichting van projectmatig werken;
- vastleggen van de financiële en administratieve werkwijze;
- start van de jaarlijkse cyclus van plannen, uitvoeren, evalueren en bijsturen.

Output
Een functionerende organisatiestructuur en duidelijke rolverdeling.

Outcome
Gemeente, ondernemers en partners weten wie waarvoor verantwoordelijk is en kunnen gezamenlijk slagvaardiger werken.

Prioriteit 2 – Communicatie en platform

Programmalijn 3 – Identiteit, profilering en communicatie

We ontwikkelen een betere basis voor communicatie en samenwerking rondom recreatie en toerisme.

Acties

- bepalen van de gewenste functie en vorm van het platform;
- inventariseren welke informatie en partijen op het platform samenkomen;
- verbeteren van de digitale informatievoorziening;
- afspraken maken over beheer en actualisatie;
- verbinding leggen tussen ondernemers, aanbod en gemeentelijke communicatie;
- eerste zichtbare verbeteringen realiseren.

Output
Een duidelijke communicatiestructuur en een werkbaar platform/concept.

Outcome
Inwoners, bezoekers, ondernemers en partners kunnen het recreatieve en toeristische aanbod beter vinden en worden beter met elkaar verbonden.

Prioriteit 3 – Samenwerking en netwerkvorming

Programmalijn 2 – Ondernemerschap en samenwerking

We zetten in 2027 de eerste concrete stap naar een sterker netwerk van ondernemers en partners.

Een belangrijke start is een gezamenlijke bijeenkomst waarin we:

- ondernemers en partners bij elkaar brengen;
- terugkoppeling geven over wat in de voorbereiding is opgehaald
- het actieplan en de plannen voor 2027 presenteren;
- enthousiasme en betrokkenheid creëren;
- de eerste stap zetten naar structurele netwerkvorming.

Daarna volgen twee inhoudelijke sessies waarin ondernemers en partners gezamenlijk aan concrete thema's en kansen werken.

Output
Een startbijeenkomst en twee vervolgsessies, met een groeiend netwerk van betrokken ondernemers en partners.

Outcome
Partijen kennen elkaar beter, weten elkaar beter te vinden en zetten eerste stappen naar gezamenlijke initiatieven.

Prioriteit 4 – Identiteit en positionering

Programmalijn 3 – Identiteit, profilering en communicatie

In 2027 bepalen we samen met ondernemers en partners waar Leudal als recreatieve en toeristische bestemming voor staat. Deze identiteit vormt de basis voor de verdere positionering en profilering van Leudal.

De ambitie is om niet alleen een identiteit op papier te ontwikkelen, maar deze in 2027 al zichtbaar te maken en eerste acties uit te rollen.

Acties

- in Q1 de identiteit en positionering van Leudal bepalen;
- ondernemers en partners hierbij actief betrekken;
- het gezamenlijke verhaal vertalen naar herkenbare uitgangspunten voor communicatie en profilering;
- de positionering vertalen naar de eerste concrete communicatie- en profileringacties;
- deze eerste acties in 2027 daadwerkelijk uitvoeren;
- de identiteit en positionering als basis gebruiken voor het platform en verdere communicatie.

Output
Een gezamenlijk bepaalde identiteit en positionering, aangevuld met de eerste concrete communicatie- en profileringacties.

Outcome
Leudal krijgt een herkenbaarder en meer samenhangend verhaal als recreatieve en toeristische bestemming. Ondernemers, partners en gemeente kunnen dit verhaal gebruiken en uitdragen.

Prioriteit 5 – Recreatie en toerisme als beleidsprioriteit
Programmalijn 4 – Basis op orde en randvoorwaarden

In 2027 gaan we recreatie en toerisme steviger positioneren binnen de gemeentelijke organisatie. We zorgen ervoor dat het onderwerp niet alleen als afzonderlijk beleidsterrein wordt benaderd, maar juist wordt verbonden met andere gemeentelijke opgaven.

Acties
- recreatie en toerisme nadrukkelijk positioneren binnen de gemeentelijke prioriteiten;
- de verbinding leggen met economie, ruimtelijke ontwikkeling, natuur, mobiliteit, duurzaamheid, erfgoed, cultuur
- en leefbaarheid;
- het recreatief-toeristisch belang bij relevante ontwikkelingen vroegtijdig meenemen;
- afspraken maken over benodigde capaciteit en middelen;
- recreatie en toerisme opnemen in relevante integrale beleids- en uitvoeringsagenda's.

Output
Recreatie en toerisme zijn herkenbaar en structureel verbonden met relevante gemeentelijke beleids- en uitvoeringsagenda's.

Outcome
Recreatie en toerisme worden structureel meegenomen bij relevante gemeentelijke ontwikkelingen en niet uitsluitend als afzonderlijk beleidsterrein benaderd.

4. OVERIGE ACTIES EN PROJECTEN

Naast de vijf prioriteiten worden in 2027 de geplande projecten, quick wins en reguliere activiteiten uitgevoerd binnen de vier programmalijnen. Deze acties krijgen niet dezelfde ontwikkelprioriteit als de vijf bovenstaande prioriteiten, maar dragen wel bij aan de programmalijnen en de uitvoering van het actieplan.

Programmalijn 1 – Een sterk en aantrekkelijk recreatief aanbod
- uitvoering van reeds geplande projecten;
- quick wins binnen het bestaande aanbod;
- uitvoering van de actualisatie van het fietsroutenetwerk;
- verdere uitvoering van bestaande routeprojecten;
- aansluiten op relevante Regio Deal-projecten;
- benutten van kansen die zich gedurende het jaar voordoen.

Bij de routes ligt de nadruk op kwaliteit, veiligheid, beheer en beleving. Hiervoor is in 2026 al veel voorbereiding gedaan, in 2027 kunnen we over naar uitvoer.

Programmalijn 2 – Ondernemerschap en samenwerking
- uitvoeren van reeds geplande samenwerkingsactiviteiten;
- benutten van quick wins;
- aansluiten bij regionale en lokale initiatieven;
- verbinden van ondernemers en partners waar concrete kansen ontstaan.

Programmalijn 3 – Identiteit, profilering en communicatie
Naast de prioriteiten worden lopende communicatieactiviteiten uitgevoerd en worden kansen benut om het recreatieve en toeristische aanbod beter zichtbaar te maken.

De eerste acties vanuit de nieuwe positionering worden in 2027 uitgerold.

Programmalijn 4 – Basis op orde en randvoorwaarden
Naast de prioriteiten wordt gewerkt aan:

- reguliere beleids- en uitvoeringsactiviteiten;
- beschikbare data en kennis;
- regionale samenwerking;
- subsidiemogelijkheden en cofinanciering;
- interne verbinding met andere beleidsterreinen.
- uitvoeren van een nulmeting

Daarnaast is ook ruimte voor een flexibel ontwikkel-/kansenbudget. Dit budget wordt ingezet voor nieuwe initiatieven of kansen die gedurende het jaar ontstaan en aantoonbaar bijdragen aan de doelstellingen van het actieplan.

De inzet hiervan:
- past binnen de vastgestelde programmalijnen en uitgangspunten;
- wordt beoordeeld door het DB;
- kan worden ingezet wanneer een kans zich voordoet die niet vooraf in het jaarplan is opgenomen;
- wordt meegenomen in de jaarlijkse verantwoording.

6. PLANNING 2027

De uitvoering van het jaarplan is opgebouwd rond de vijf prioriteiten. De planning is richtinggevend en biedt ruimte om gedurende het jaar bij te sturen op basis van ontwikkelingen en kansen.

Prioriteit	**Q1**	**Q2**	**Q3**	**Q4**
1. Organisatie & governance	Inrichten structuur en rolverdeling	Start uitvoering	Werken en waar nodig bijsturen	Evalueren
2. Communicatie & platform	Doel, vorm en aanpak bepalen	Ontwikkelen en uitrol	Doorontwikkelen	Evalueren
3. Samenwerking & netwerk	Startbijeenkomst	1e inhoudelijke sessie	2e inhoudelijke sessie	Evalueren en vervolg bepalen
4. Identiteit & positionering	Identiteit en positionering bepalen	Eerste acties voorbereiden en starten	Verder uitrollen	Evalueren en borgen
5. Recreatie & toerisme als beleidsprioriteit	Agenderen en verbindingen leggen	Verbinden met andere beleidsterreinen	Verankeren	Borgen en vervolgstappen bepalen

Overige projecten en acties
Naast de vijf prioriteiten worden gedurende 2027 de geplande projecten, quick wins en reguliere activiteiten uitgevoerd binnen de vier programmalijnen. De uitvoering hiervan vindt plaats binnen de beschikbare capaciteit en middelen en wordt waar nodig door het DB geprioriteerd.

7. OUTPUT, OUTCOME EN IMPACT

We sturen in 2027 niet primair op het aantal uitgevoerde activiteiten, maar op de ontwikkeling die daarmee wordt bereikt.

Output
In 2027 realiseren we onder meer:

- een functionerende governance;
- professionele coördinatie;
- een nulmeting;
- een startbijeenkomst en twee inhoudelijke sessies;
- een duidelijke identiteit en positionering;
- eerste communicatie- en profileringacties;
- een verbeterde communicatiestructuur en platform;
- een beoordeelde en waar nodig aangepaste subsidieregeling;
- betere bekendheid van de subsidiemogelijkheden;
- concrete quick wins;
- voortgang in geplande route- en Regio Deal-projecten.

Outcome
We willen dat eind 2027:

- ondernemers en partners elkaar beter kennen;
- de samenwerking aantoonbaar op gang is gekomen;
- er duidelijkheid is over de identiteit van Leudal;
- het verhaal van Leudal al zichtbaar wordt in communicatie en profilering;
- communicatie en informatievoorziening beter georganiseerd zijn;
- recreatie en toerisme steviger binnen de gemeentelijke organisatie zijn verankerd;
- ondernemers en initiatiefnemers beter bekend zijn met de mogelijkheden die de gemeente biedt;
- concrete verbeteringen in het recreatieve aanbod zichtbaar zijn.

Impact
Deze eerste stappen dragen bij aan de langere ontwikkeling naar een aantrekkelijk, waardevol en leefbaar Leudal, waarin gemeente, ondernemers en partners gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor recreatie en toerisme.

Ontwikkeling van de sector

Naast de resultaten waarop we vanuit het actieplan rechtstreeks sturen, volgen we een beperkt aantal indicatoren die inzicht geven in de ontwikkeling van de recreatief-toeristische sector.

2027 staat daarbij vooral in het teken van **inzicht krijgen, volgen en leren**. De uitvoering van dit actieplan is in 2027 immers nog maar net gestart. Het is daarom niet realistisch om in het eerste jaar al substantiële effecten op bijvoorbeeld bezoekersaantallen, overnachtingen of toeristische bestedingen te verwachten.

In 2027 brengen we daarom de relevante indicatoren in beeld en bepalen we waar mogelijk de uitgangssituatie. Tegelijkertijd volgen we of zich al eerste positieve ontwikkelingen of signalen voordoen.

We kijken daarbij onder andere naar:

- het aantal overnachtingen;
- de inkomsten uit de toeristenbelasting;
- toeristische bestedingen;
- gemiddelde verblijfsduur;
- bezoekersontwikkeling;
- economische betekenis en werkgelegenheid;
- ontwikkeling van het aantal en type recreatief-toeristische bedrijven;
- waardering van ondernemers en bezoekers.

Deze indicatoren zijn **geen directe prestatiedoelen voor 2027**. Ze geven inzicht in de ontwikkeling van de sector als geheel en helpen om de effecten van het beleid en de uitvoering op langere termijn te volgen.

Vanaf 2028 kunnen, op basis van de nulmeting en de beschikbare gegevens, waar dat zinvol is meer concrete ontwikkelambities worden geformuleerd.
De kern voor 2027 is daarom: **we brengen de ontwikkeling in beeld, houden de vinger aan de pols en kijken of de eerste beweging zichtbaar wordt.**

8. FINANCIËN

Voor de uitvoering van het jaarplan 2027 wordt gebruikgemaakt van het beschikbare programmabudget en de reserve Recreatie & Toerisme.

De financiële inzet volgt de inhoudelijke prioritering van het jaarplan. Daarbij maken we onderscheid tussen:

- prioriteiten, waarvoor gericht ontwikkelcapaciteit en middelen worden ingezet;
- grotere concrete projecten, waarvoor waar mogelijk een afzonderlijk budget wordt geraamd;
- overige acties en projecten, die binnen het beschikbare programmabudget worden uitgevoerd;
- een flexibel ontwikkel-/kansenbudget, waarmee gedurende het jaar kan worden ingespeeld op nieuwe initiatieven en kansen die bijdragen aan de doelen van het actieplan.

De begroting wordt daarmee op hoofdlijnen inzichtelijk gemaakt. Voor de prioriteiten en grotere projecten worden bedragen opgenomen, maar niet iedere afzonderlijke activiteit wordt vooraf financieel dichtgetimmerd.

Dit past bij de gekozen werkwijze. Het doel is niet om vooraf iedere euro aan een afzonderlijke activiteit te koppelen, maar om binnen duidelijke financiële en inhoudelijke kaders ruimte te houden om gedurende het jaar keuzes te maken.

Financieel kader

Onderdeel	**Financiële vertaling**	**Budget**
Prioriteit 1 – Organisatie & governance	Professionele coördinatie, organisatie en ondersteuning	€ 40.000
Prioriteit 2 – Communicatie & platform	Platform, communicatie en eerste uitvoering	€ 40.000
Prioriteit 3 – Samenwerking & netwerk	Startbijeenkomst en twee inhoudelijke sessies	€ 15.000
Prioriteit 4 – Identiteit & positionering	Identiteitsontwikkeling en eerste positioneringsacties	€ 25.000
Prioriteit 5 – Recreatie & toerisme als beleidsprioriteit	Vooral ambtelijke capaciteit / interne verbinding; eventueel beperkt budget	-
Programmalijn 1 – Reguliere projecten	Routes, geplande projecten, quick wins	€ 75.000
Programmalijn 2 – Reguliere projecten	Samenwerkingsactiviteiten en quick wins	€ 25.000
Programmalijn 3 – Reguliere acties	Communicatie en doorontwikkeling platform	€ 10.000
Programmalijn 4 – Reguliere acties	Nulmeting, subsidieregeling, data, regionale samenwerking e.d.	€ 10.000
Flexibel ontwikkel-/kansenbudget	Ruimte voor nieuwe kansen gedurende 2027	€ 35.000

De exacte bedragen worden gekoppeld aan de beschikbare middelen en de begrotingen van de betreffende prioriteiten en projecten.

Ruimte binnen het kader

Het jaarplan vormt het inhoudelijke en financiële kader voor 2027. Binnen dit kader kan het DB, onder verantwoordelijkheid van het overleg- en adviesorgaan, gedurende het jaar keuzes maken over de inzet van middelen.

Daarbij geldt:

- prioriteiten krijgen voorrang bij de inzet van ontwikkelcapaciteit en middelen;
- bestaande verplichtingen en reeds geplande projecten worden uitgevoerd;
- quick wins kunnen worden opgepakt wanneer deze binnen de doelen en financiële kaders passen;
- nieuwe kansen kunnen worden benut wanneer deze aantoonbaar bijdragen aan het actieplan;
- het flexibel ontwikkel-/kansenbudget biedt hiervoor ruimte;
- uitgaven vinden plaats binnen de gemeentelijke financiële en juridische kaders.

De gemeente vervult de kassiersfunctie. De financiële inzet wordt jaarlijks verantwoord aan de gemeenteraad, waarbij niet alleen wordt gekeken naar de besteding van middelen, maar ook naar de resultaten en effecten die daarmee zijn bereikt. Daarmee ontstaat de gewenste balans tussen bestuurlijke grip en ruimte voor uitvoering.

De gemeenteraad stelt het financiële kader vast. Het college bewaakt de uitvoering en legt hierover verantwoording af. Binnen dat kader krijgen ondernemers, partners en het DB ruimte om samen te bepalen waar de middelen in de praktijk het meeste bijdragen aan de doelen van het actieplan.

De begroting is daarmee geen statische activiteitenbegroting, maar een financieel kader dat ruimte biedt voor gezamenlijke uitvoering, bijsturing en kansen gedurende het jaar.

9. EVALUATIE EN BIJSTURING

Aan het einde van 2027 wordt geëvalueerd. Deze evaluatie vormt de basis voor het volgende jaarplan. Daarbij kijken we naar:

- wat is uitgevoerd;
- wat is opgeleverd;
- wat daadwerkelijk is veranderd;
- welke middelen zijn ingezet;
- welke ontwikkelingen zich hebben voorgedaan;
- wat ondernemers en partners hiervan merken;
- welke lessen we meenemen naar 2028.

Hiermee ontstaat een jaarlijkse cyclus: prioriteren → uitvoeren → leren → evalueren → opnieuw prioriteren.

De inhoudelijke koers en vier programmalijnen blijven daarbij het kader, terwijl de jaarlijkse prioriteiten kunnen veranderen op basis van ervaringen, ontwikkelingen en kansen.